

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในอำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือในการวิจัยซึ่งเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในการบรรยายความเรียงรูปตารางประกอบตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทางสังคมและลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทางสังคมและลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาเข้าเป็นสมาชิก รายได้ในครัวเรือน ที่ดิน ที่ถือครองและความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ

ตารางที่ 2 ร้อยละของลักษณะพื้นฐานทางสังคมและลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (n = 301)

ลักษณะพื้นฐาน	ร้อยละ
1. อายุ	
น้อยกว่า 45 ปี	53.6
45 - 54 ปี	32.5
มากกว่า 54 ปี	13.9
(Max = 66 Min = 21 $\bar{x}$ = 42.8 S.D = 9.6)	
2. ระดับการศึกษา	
ระดับประถมศึกษา	90.4
มัธยมศึกษา	9.0
อนุปริญญา-ปริญญาตรี	0.7
3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	
น้อยกว่า 5 คน	47.0
5 - 6 คน	36.4
6 คนขึ้นไป	16.2
(Max = 15 Min = 1 $\bar{x}$ = 5.2 S.D = 2.7)	
4. ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	
น้อยกว่า 5 ปี	54.2
5 - 9 ปี	20.9
9 ปี ขึ้นไป	24.9
(Max = 22 Min = 1 $\bar{x}$ = 6.1 S.D = 5.6)	

ลักษณะพื้นฐาน	ร้อยละ
5. รายได้ในครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา น้อยกว่า 20,000 บาท 20,001 – 50,000 บาท มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป (Max = 20,000 Min = 1,000 $\bar{x}$ = 15,741.2 S.D = 23,274)	80.5 15.2 4.0
6. จำนวนที่ดินที่ถือครอง (ไร่) น้อยกว่า 10 ไร่ 10 – 40 ไร่ 40 ไร่ขึ้นไป (Max = 43 Min = 1 $\bar{x}$ = 9.8 S.D = 6.9)	53.3 46.0 0.3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า
 Rajabhat Mahasarakham University

1.1 อายุ

ผลการวิเคราะห์อายุของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 42.8 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.6 ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาอายุ 45 – 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.5 โดยมีอายุต่ำสุด 21 ปี และสูงสุด 66 ปี

1.2 ระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.4 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.0 โดยมีการศึกษิต่ำสุดระดับประถมศึกษา สูงสุด คือ อนุปริญญา – ปริญญาตรี

1.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ผลการวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 5.2 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.7 ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาจำนวนสมาชิก 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 คน มากที่สุด 15 คน

1.4 ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ผลการวิเคราะห์ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกเฉลี่ย 6.1 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.6 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมา 9 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.9 โดยมีระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 22 ปี

1.5 รายได้ในครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา

ผลการวิเคราะห์รายได้ในครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ย 15,741.2 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 23,274.7 บาท ส่วนใหญ่มีรายได้ในครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา น้อยกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 80.5 รองลงมา มีรายได้ 20,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.2 โดยมีรายได้ต่ำสุด คือ 1,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท

1.6 จำนวนที่ดินที่ถือครอง

ผลการวิเคราะห์จำนวนที่ดินที่ถือครอง พบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีจำนวนที่ดินที่ถือครองเฉลี่ย 9.8 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.9 ส่วนใหญ่มีจำนวนที่ดินที่ถือครองน้อยกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมา 10 – 40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 46.0 โดยมีที่ดินน้อยที่สุด 1 ไร่ สูงสุด 43 ไร่

1.7 ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม (n = 301)

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ			คะแนน		
	มาก	น้อย	ไม่คาดหวัง	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะเป็นการรวมกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือระหว่างสมาชิกด้วยกัน	81.4 (245)	15.3 (46)	3.3 (10)	1.78	.48	มาก
2. ท่านคาดหวังว่าวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับครอบครัวของสมาชิก	66.4 (200)	27.6 (83)	6.0 (18)	1.60	.60	มาก
3. ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะนำความเจริญมาให้ท้องถิ่น	70.8 (213)	19.3 (58)	10.0 (30)	1.61	.66	มาก
4. ท่านคาดหวังว่ากิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นความต้องการ ของชุมชนของท่าน	74.1 (223)	20.6 (62)	5.3 (16)	1.96	.56	มาก
5. ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะซื้อผลิตภัณฑ์ของท่านในราคาสูง	53.2 (160)	29.6 (89)	17.3 (52)	1.36	.76	มาก
6. ท่านคาดหวังว่าได้ขอกู้เงินจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	54.5 (164)	24.9 (75)	20.6 (62)	1.34	.97	มาก
7. ท่านคาดหวังว่าจะขอรับความช่วยเหลือจากสมาชิกด้วยกัน	65.1 (169)	17.6 (53)	17.3 (52)	1.48	.77	มาก
8. ท่านคาดหวังว่าจะได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านกลุ่ม	74.8 (225)	22.3 (67)	3.0 (9)	1.72	.51	มาก
9. ท่านคาดหวังว่าจะเข้ามาดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรด้วยตัวเอง	47.5 (143)	36.9 (111)	15.6 (47)	1.32	.72	น้อย
10. ท่านหวังว่าเมื่อท่านเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีพลังค้ำบุคคลและเงินเพิ่มขึ้น	70.4 (212)	20.6 (62)	9.0 (27)	1.61	.64	มาก

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ			คะแนน		
	มาก	น้อย	ไม่คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11. ท่านคาดหวังว่าเมื่อสิ้นปี ท่านจะได้รับเงินเพิ่มจากค่าผลิตภัณฑ์ที่ขายให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	55.8 (168)	29.6 (89)	14.6 (44)	1.41	.73	มาก
12. ท่านคาดหวังว่าในการขายผลิตภัณฑ์แต่ละครั้งให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่านจะได้รับเงินสดทันที	51.8 (156)	26.2 (79)	21.9 (66)	1.30	.80	น้อย
13. ท่านคาดหวังว่าเมื่อท่านขายผลิตภัณฑ์ให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแล้ว กลุ่มจะหักชำระหนี้ให้ท่าน	27.2 (82)	27.2 (82)	45.5 (137)	.82	.83	น้อย
14. ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะช่วยปลดหนี้ให้ท่านได้	22.6 (68)	34.9 (105)	42.5 (128)	.80	.78	น้อย
15. ท่านคาดหวังว่าเมื่อสิ้นปีทางบัญชี กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีปันผลให้ท่าน	52.8 (174)	17.9 (54)	24.3 (73)	1.34	.84	มาก
รวม	57.8 (175)	24.7 (75)	17.0 (51)	1.43	0.71	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 Rajabhat Mahasarakham University

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกในระดับมาก ($\bar{X} = 1.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับอยู่ในระดับมากจำนวน 11 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ข้อ 4 ท่านคาดหวังว่ากิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นความต้องการของชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 1.96$) ข้อ 1 ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะเป็นการรวมกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือระหว่างสมาชิกด้วยกัน ($\bar{x} = 1.78$) ข้อ 8 ท่านคาดหวังว่าจะได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านกลุ่ม ($\bar{x} = 1.72$) ข้อ 3 ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะนำความเจริญมาให้ท้องถิ่น ($\bar{x} = 1.61$) ข้อ 10 ท่านหวังว่าเมื่อท่านเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีพลังด้านบุคคลและเงินเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 1.61$) ข้อ 2 ท่านคาดหวังว่าวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับครอบครัวของสมาชิก ($\bar{x} = 1.60$) ข้อ 7 ท่านคาดหวังว่าจะขอรับความช่วยเหลือจากสมาชิกด้วยกัน ($\bar{x} = 1.48$) ข้อ 11 ท่านคาดหวังว่าเมื่อสิ้นปี ท่านจะได้รับเงินเพิ่มจากค่าผลิตภัณฑ์ที่ขายให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ($\bar{x} = 1.41$) ข้อ 5 ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะซื้อผลิตภัณฑ์ของท่านในราคาสูง ($\bar{x} = 1.36$) ข้อ 6 ท่านคาดหวังว่าได้ข้อ

เงินจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ($\bar{x} = 1.34$) ข้อ 15 ท่านคาดหวังว่าเมื่อสิ้นปีทางบัญชี กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีปันผลให้ท่าน ($\bar{x} = 1.34$) ส่วนข้อที่มีความคาดหวังน้อยมีจำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ข้อ 9 ท่านคาดหวังว่าจะเข้ามาดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรด้วยตัวเอง ($\bar{x} = 1.32$) ข้อ 12 ท่านคาดหวังว่าในการขายผลิตภัณฑ์แต่ละครั้งให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่านจะได้รับเงินสดทันที ($\bar{x} = 1.30$) ข้อ 13 ท่านคาดหวังว่าเมื่อท่านขายผลิตภัณฑ์ให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแล้ว กลุ่มจะหักชำระหนี้ให้ท่าน ($\bar{x} = .82$) ข้อ 14 ท่านคาดหวังว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะช่วยปลดหนี้ให้ท่านได้ ($\bar{x} = .80$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ			คะแนน		แปลผล
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย	$\bar{x}$	S.D.	
1. ท่านเสนอปัญหาความต้องการของคนในหมู่บ้านเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่ม	42.2 (127)	52.8 (159)	5.0 (15)	1.37	.57	มาก
2. การสำรวจหรือปรึกษาหารือเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา	48.5 (146)	40.9 (123)	10.6 (32)	1.38	.67	มาก
3. ท่านเสนอความคิดเห็นในการประชุมเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่ม	39.5 (119)	50.2 (151)	10.3 (31)	1.35	.64	มาก
4. วางแผนการดำเนินงานกิจกรรม	40.2 (121)	41.5 (125)	17.9 (54)	1.22	.73	น้อย
5. ท่านเคยชักชวนเพื่อนบ้านเข้าร่วมประชุมรับฟังแนวทางเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม	50.8 (153)	39.5 (119)	9.6 (29)	1.41	.66	มาก
6. การลงทุนหรือเพิ่มหุ้นให้กับกลุ่ม	42.2 (127)	38.9 (117)	18.9 (57)	1.23	.74	น้อย
7. ท่านให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เพื่อดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม	41.9 (126)	41.2 (124)	16.9 (51)	1.25	.72	น้อย

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ			คะแนน		แปลผล
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย	$\bar{x}$	S.D.	
8. ท่านบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม	47.5 (143)	37.5 (113)	15.0 (45)	1.34	.72	มาก
9. เมื่อท่านพบข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ท่านเสนอข้อบกพร่องนั้นต่อคณะกรรมการกลุ่ม	42.5 (128)	40.5 (122)	16.9 (51)	1.26	.72	น้อย
10. ท่านเข้าไปช่วยทำงานกลุ่ม โดยใช้แรงงานในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	53.8 (162)	39.2 (118)	7.0 (21)	1.47	.62	มาก
11. ติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มว่าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่	45.2 (136)	45.5 (137)	9.3 (28)	1.36	.64	มาก
รวม	44.9 (135)	42.6 (128)	12.5 (38)	1.35	0.68	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 Rajabhat Mahasarakham University

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก ($\bar{x} = 1.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 10 ท่านเข้าไปช่วยทำงานกลุ่ม โดยใช้แรงงานในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ($\bar{x} = 1.47$) ข้อ 5 ท่านเคยชักชวนเพื่อนบ้านเข้าร่วมประชุมรับฟังแนวทางเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม ($\bar{x} = 1.41$) ข้อ 2 การสำรวจหรือปรึกษาหารือ เมื่อหาค้นหาสาเหตุของปัญหา ($\bar{x} = 1.38$) ข้อ 1 ท่านเสนอปัญหาความต้องการของคนในหมู่บ้านเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม ($\bar{x} = 1.37$) ข้อ 11 ติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มว่าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ($\bar{x} = 1.36$) ข้อ 3 ท่านเสนอความคิดเห็นในการประชุมเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่ม ($\bar{x} = 1.35$) ข้อ 8 ท่านบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม ($\bar{x} = 1.34$) ส่วนข้อที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยมี จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ข้อ 9 เมื่อท่านพบข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มท่านเสนอข้อบกพร่องนั้นต่อคณะกรรมการกลุ่ม ($\bar{x} = 1.26$) ข้อ 7 ท่านให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เมื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ($\bar{x} = 1.25$) ข้อ 6 การลงทุนหรือการเพิ่มหุ้นให้กับกลุ่ม ($\bar{x} = 1.23$) ข้อ 4 วางแผนการดำเนินกิจกรรม ($\bar{x} = 1.22$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ผลการวิจัยในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านลักษณะพื้นฐานทางสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 2) ด้านลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน การถือครองที่ดิน ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยใช้สถิติค่า Chi – square และใช้ค่า Cramer's V สำหรับวัดระดับความสัมพันธ์ ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานทางสังคมกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก (n = 301)

การมีส่วนร่วม	Rajabhat Mahasarakhan University อายุ (ปี)			Chi-square	Cramer's V
	น้อยกว่า 45 ปี (n = 160)	45-54 ปี (n = 99)	มากกว่า 54 ปี (n = 42)		
มีส่วนร่วมน้อย	25.0	26.3	33.3	1.190	.063
มีส่วนร่วมมาก	75.0	73.7	66.7		
รวม	(100)	(100)	(100)		

3.1.1 อายุของสมาชิกกลุ่ม

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกลุ่มกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิก พบว่า อายุกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกมีความสัมพันธ์กันอย่างไร้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งหมายความว่า กลุ่มอายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

3.1.2 ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านกับการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

การมีส่วนร่วม	ระดับการศึกษา			Chi-square	Cramer's V
	ประถม (n = 272)	มัธยม (n = 27)	อนุปริญญา - ป.ตรี (n = 2)		
มีส่วนร่วมน้อย	27.2	22.2	0	1.041	.059
มีส่วนร่วมมาก	72.8	77.8	100		
รวม	(100)	(100)	(100)		

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่า ระดับการศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งหมายความว่า ระดับ
การศึกษาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ไม่มีผลต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกร

3.1.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
กลุ่มของสมาชิก (n = 301)

การมีส่วนร่วม	จำนวนสมาชิก			Chi-square	Cramer's V
	น้อยกว่า 5 คน (n=142)	5-6 คน (n=110)	6 คนขึ้นไป (n=49)		
มีส่วนร่วมน้อย	30.3	20.9	28.6	2.909	.098
มีส่วนร่วมมาก	69.7	79.1	71.4		
รวม	(100)	(100)	(100)		

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งหมายความว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของกลุ่มแม่บ้านไม่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

3.1.4 ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

การมีส่วนร่วม	ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม			Chi-square	Cramer's V
	น้อยกว่า 5 ปี (n= 163)	5-9 ปี (n= 63)	มากกว่า 9 ปี (n= 75)		
มีส่วนร่วมน้อย	26.4	33.3	21.3	2.534	.092
มีส่วนร่วมมาก	73.6	66.7	78.7		
รวม	(100)	(100)	(100)		

จากตารางที่ 8 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเวลาการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งหมายความว่า ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไม่มีผลต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

3.2 ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

3.2.1 รายได้ในครัวเรือนทั้งหมดของสมาชิกกลุ่มในรอบปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ในครัวเรือนทั้งหมดของสมาชิกกลุ่มในรอบปีที่ผ่านมา
กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

การมีส่วนร่วม	รายได้ในครัวเรือนทั้งหมดในรอบปีที่ผ่านมา			Chi-square	Cramer's V
	น้อยกว่า 20,000 (n= 243)	20,001-50,000 (n= 46)	50,001 ขึ้นไป (n= 12)		
มีส่วนร่วมน้อย	30.9	8.7	8.3	11.873*	.199
มีส่วนร่วมมาก	69.1	91.3	91.7		
รวม	(100)	(100)	(100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ในครัวเรือนทั้งหมด
ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในรอบปีที่ผ่านมากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม
แม่บ้านเกษตรกรในระดับมาก พบว่า รายได้ในครัวเรือนทั้งหมดของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ในรอบปีที่ผ่านมากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสัมพันธ์กัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แครมเมอร์วี (Cramer's V) .199
ซึ่งหมายความว่า รายได้ในครัวเรือนมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกร โดยมีความเข้มของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองไม่สูงนัก

3.2.2 จำนวนที่ดินที่ถือครอง

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์จำนวนที่ดินที่ถือครองกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

การมีส่วนร่วม	จำนวนที่ดินที่ถือครอง			Chi-square	Cramer's V
	น้อยกว่า 10 ไร่ (n=161)	10-40 ไร่ (n=139)	41 ไร่ขึ้นไป (n=1)		
มีส่วนร่วมน้อย	32.3	20.1	0	6.010*	.141
มีส่วนร่วมมาก	67.7	79.9	100.0		
รวม	(100)	(100)	(100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนที่ดินที่ถือครองกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในระดับมาก พบว่า จำนวนที่ดินที่ถือครองกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แครมเมอร์วี (Cramer's v) .141 ซึ่งหมายความว่า จำนวนที่ดินที่ถือครองมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยมีความเข้มของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองไม่สูงนัก

3.2.2 ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ความคาดหวังในประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

การมีส่วนร่วม	ความคาดหวังในประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ			Chi-square	Cramer's V
	ไม่คาดหวัง (n = 9)	น้อย (n = 126)	มาก (n = 166)		
มีส่วนร่วมน้อย	77.8	40.5	13.3	36.666*	.363
มีส่วนร่วมมาก	22.2	59.5	86.7		
รวม	(100)	(100)	(100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 11 ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แครมเมอร์วี (Cramer's V) .363 ซึ่งหมายความว่า ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยมีความเข้มของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองไม่สูงนัก

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมกลุ่ม

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ			คะแนน		แปลผล
	มาก	น้อย	ไม่มี	$\bar{x}$	S.D.	
1. มีภาระทางครอบครัวมาก ทำให้ไม่มีเวลา เข้าร่วม	27.9 (84)	42.9 (129)	29.2 (88)	.99	.75	น้อย
2. สุขภาพไม่แข็งแรงเท่าที่ควร	21.6 (65)	32.6 (98)	45.8 (138)	.76	.78	น้อย
3. มีภาระในการประกอบอาชีพ	39.5 (119)	31.6 (95)	28.9 (87)	1.11	.82	น้อย
4. สถานที่ดำเนินกิจกรรมไกลบ้าน	23.6 (71)	27.6 (83)	48.8 (147)	.75	.81	น้อย
5. ไม่เคยทราบข่าวเรื่องกิจกรรมกลุ่ม	14.1 (42)	36.2 (109)	49.8 (150)	.64	.71	น้อย
6. ขาดการประชาสัมพันธ์จากผู้นำท้องถิ่น	21.6 (65)	31.6 (95)	46.8 (141)	.75	.78	น้อย
7. สมาชิกไม่เข้าใจระบบการทำงานระบบกลุ่ม และบทบาทหน้าที่ของตนเอง	31.6 (95)	38.5 (116)	29.29 (90)	1.02	.78	น้อย
8. สมาชิกไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของกลุ่ม	29.6 (89)	40.2 (121)	30.2 (91)	.99	.77	น้อย
9. คณะกรรมการกลุ่มขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารกลุ่ม	23.6 (71)	44.2 (133)	32.2 (97)	.91	.74	น้อย
10. คณะกรรมการมีการศึกษาค่า	28.9 (87)	29.9 (90)	41.2 (124)	.88	.83	น้อย
11. ขาดผู้นำที่มีความเสียสละ	20.3 (61)	32.6 (98)	47.2 (142)	.73	.77	น้อย
12. ขาดเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม	57.8 (174)	23.3 (70)	18.9 (57)	1.39	.78	มาก

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ			คะแนน		แปลผล
	มาก	น้อย	ไม่มี	$\bar{x}$	S.D.	
13. สมาชิกขาดความสามัคคี	34.2 (103)	42.2 (127)	23.6 (71)	1.11	.75	น้อย
14. ไม่มีการวางแผนการทำงานของกลุ่มอย่างชัดเจน	29.2 (88)	37.5 (113)	33.2 (100)	.96	.79	น้อย
15. กลุ่มไม่มีพลังต่อรองภายนอก	49.5 (149)	27.9 (84)	22.6 (68)	1.72	.80	มาก
16. ขาดความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ	59.1 (178)	26.9 (81)	13.6 (41)	1.46	.72	มาก
รวม	32.0 (96)	34.2 (103)	33.8 (102)	1.01	.78	น้อย

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มในระดับน้อย จำนวน 12 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 3 มีภาระในการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 1.11$) ข้อ 13 สมาชิกขาดความสามัคคี ($\bar{x} = 1.11$) ข้อ 7 สมาชิกไม่เข้าใจระบบการทำงานระบบกลุ่มและบทบาทหน้าที่ของตนเอง ($\bar{x} = 1.02$) ข้อ 1 มีภาระทางครอบครัวมาก ทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วม ($\bar{x} = .99$) ข้อ 8 สมาชิกไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกลุ่ม ($\bar{x} = .99$) ข้อ 14 ไม่มีการวางแผนการทำงานของกลุ่มอย่างชัดเจน ($\bar{x} = .96$) ข้อ 9 คณะกรรมการกลุ่มขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารกลุ่ม ($\bar{x} = .91$) ข้อ 10 คณะกรรมการมีการศึกษาค่า ($\bar{x} = .88$) ข้อ 2 สุขภาพไม่แข็งแรงเท่าที่ควร ($\bar{x} = .76$) ข้อ 4 สถานที่ดำเนินกิจกรรมไกลบ้าน ($\bar{x} = .75$) ข้อ 11 ขาดผู้นำที่มีความเสียสละ ($\bar{x} = .73$) ส่วนข้อที่ไม่มีปัญหาเลย คือ ข้อ 5 ไม่เคยทราบข่าวเรื่องกิจกรรมกลุ่ม ($\bar{x} = .64$) ส่วนข้อที่มีปัญหามากมี 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 15 กลุ่มไม่มีพลังต่อรองภายนอก ($\bar{x} = 1.72$) ข้อ 16 ขาดความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ ($\bar{x} = 1.46$)

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 13 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยบางประการของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	ค่า Chi – square
ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานทางสังคม	
อายุของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	1.191
ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	1.041
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	2.909
ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	2.534
ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
รายได้ของครัวเรือนทั้งหมดในรอบปีที่ผ่านมา	11.873*
การถือครองที่ดิน	6.010*
ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ	39.666*

หมายเหตุ Rajabhat Mahasarakham University

* มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 13 จากตัวแปรทั้ง 2 ปัจจัย รวม 7 ตัวแปรอิสระ พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานทางสังคม ได้แก่ อายุของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ รายได้ของครัวเรือนทั้งหมดในรอบปีที่ผ่านมา การถือครองที่ดิน ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ